

Odonata Daniae.

Bidrag til en Fortegnelse over Danmarks Guldsmede.

af

Esben Petersen (Silkeborg).

Nedenstaaende Forsøg paa en Fortegnelse over de danske Guldsmedearter slutter sig nær til min i »Flora og Fauna« 1900 fremkomne »Bestemmelsestabel over Danmarks Guldsmede«. Materialet er i Aarenes Løb bragt til Veje dels ved Bistand af medinteresserede, hvem jeg herved bringer min bedste Tak, og dels ved egne Indsamlinger. Alle de i Listen opgivne Arter er repræsenterede i min Samling med Undtagelse af *Platycnemis pennipes*, som jeg har haft til Bestemmelse fra Finderen, Hr. Lærer J. F. A. Larsen, samt *Agrion armatum* og *Sympetrum striolatum*, hvilke to sidstnævnte Arter jeg ved velvillig Tilladelse af Hr. Museumsinspektør, Dr. phil. Meinert har haft Lejlighed til at undersøge paa Zool. Museum.

Hvor der i Fortegnelsen ved sjældnere Arter ikke staa anført nogen Finder, hidrører Fundet fra mig selv. Jeg har med Undtagelse af Nr. 21 ikke anført nogen Synonymrække ved Arterne af Hensyn til Pladsen, og jeg anser det ogsaa for unødvendig, da de i Fortegnelsen anvendte Navne bruges i alle større Værker over Odonater. Denne Fortegnelse konstaterer 40 Odonat-Arters Tilstedeværelse i Danmark; men vi kan sikkert gjøre Regning paa at finde en Del endnu. I Sverige er fundet 48 Arter (Yngve Sjöstedt: Odonata; Ent. Tidskrift, Stockholm), og selv om vi ikke kan naa det

samme Antal, er det sikkert, at en Del af de hidtil ikke konstaterede Arter, der lever i Sydsverige og Nordtyskland, ogsaa maa kunne findes hos os.

Maatte denne Fortegnelse bidrage til, at flere vilde give sig af med Odonater saa vel som med de øvrige Grupper af Neuropterernes Orden, er Hensigten med dens Udarbejdelse naaet.

Libellula L.

1. *L. quadrimaculata*, L. Findes overalt og er vor almindeligste større Guldsmed. Dens Flyvetid strækker sig fra Slutningen af Maj og til Midten af August.
2. *L. fulva*, Müll. Denne Art synes at være meget sjælden og stedegen. 1 ♀ ved Vejl Sø ved Silkeborg ¹⁸/₆ 1900 (O. Bisgaard). I Aaret 1901 var den tilstede i Antal ved samme Sø; men i 1902 og 1903 saas ikke et Individ; i 1904 toges 6 Stkr. paa samme Lokalitet. Ved Randers 1 Stk. 1904 (H. Ussing og A. C. Jensen-Haarup). Tidligst har jeg Arten fra ²⁹/₅, og da næppe hærdet, senest fra ¹/₇.
3. *L. depressa*, L. Ret almindelig overalt og med en Flyvetid som *L. quadrimaculata*.

Orthetrum Newm.

4. *O. cancellatum*, L. Fundet flere Steder. Naar den er tilstede, er det gjerne i stort Antal, som f. Ex. ved Silkeborg.
5. *O. coerulescens*, F. Mausing Skov ved Silkeborg ¹⁸/₆ 1899 ♂ og ♀. Trods ihærdig Eftersøgning siden har Arten ikke været til at gjenfinde. Den forekommer sjældent og spredt i vore Nabolande.

Leucorrhinia Britt.

6. *L. pectoralis*, Charp. 1 ♂ ved Ørnsø ved Silkeborg ¹⁴/₆ 1900. Horsens (Otto G. Jensen).
7. *L. dubia*, v. d. Lind. Enkeltvis ved Silkeborg, i

Mausing Skov, Gjessø (S. P. Pedersen), Horsens (Otto G. Jensen), Nordfalster o. fl. St.

8. *L. rubicunda*, L. Ret almindelig.

Sympetrum Newm.

9. *S. flaveolum*, L. Almindelig.
 10. *S. striolatum*, Charp. Horsens (Otto G. Jensen).
 Ligner overordentlig meget følgende Art.
 11. *S. vulgatum*, L. Meget almindelig.
 12. *S. scoticum*, Donovan. Ret almindelig.
 13. *S. sanguineum*, Müll. Almindelig.

Sympetrum-Arternes Flyvetid falder langt senere (helt hen i Oktober) end de forannævnte 3 Slægters.

Cordulia Leach.

14. *C. ænea*, L. Ret almindelig; ved Silkeborg er Arten meget hyppig.
 15. *C. metallica*, v. d. Lind. Ved Silkeborg ikke saa hyppig som foregaaende, ved Gjessø meget almindelig (S. P. Pedersen); almindelig paa Nordfalster.
 16. *C. flavomaculata*, v. d. Lind. Ikke funden i Silkeborgegnen; Næsgaard paa Nordfalster 2 ♂♂ ¹⁵/_s 1899; Rudersdal (Chr. Lund, Kjøbenhavn).

Gomphus Leach.

17. *G. vulgatissimus*, L. Almindelig.
 18. *G. serpentinus*, Charp. 1 ♂ ved Nørholm Skov ved Varde ¹²/_s 1900 (Chr. Engelhart og A. C. Jensen-Haarup). En meget sjælden Art i vore Nabolande. Trods Eftersøgning 1904 af H. Weis og Forf. var Arten ikke til at gjenfinde.

Cordulegaster Leach.

19. *C. annulatus*, Latr. Vor største Guldsmedeart, der synes at forekomme spredt over hele Jylland; fra Øerne (Nordsjælland) foreligger der vist kun et Fund (zool. Museum).

Esbjerg 1899 1 ♀ (A. C. Jensen-Haarup); Nørholm Skov (Chr. Engelhart, A. C. Jensen-Haarup, H. Weis og Forf.); Silkeborg 2 Stkr.; Sæbygaards Skov, Sæby, $\frac{4}{7}$ 1903 (afdøde Lærer C. M. Knudsen); Sunds ved Herning $\frac{16}{6}$ 1904.

Æschna Fabr.

20. *Æ. grandis*, L. Findes overalt og er sikkert vor almindeligste *Æschna*-Art.
21. *Æ. isosceles*, Müll. *Lib. 4-fasciata, var. b. isosceles*, O. F. Müller: Nova Acta Leop.-Carol. 1767*); Kirby: Syn. Cat. Neur. Odon. 1890; Lucas: British Dragonflies 1900; *Æschna rufescens* v. d. Lind: Mon. Lib. Eur. 1825; R. Tümpel: Geradflügler Mitteleuropas 1900.
Fra nyere Tid kjender jeg kun følgende Fund: Engene ved Susaa, almindelig i Juni 1903 (F. J. A. Larsen); Rude Skov (Chr. Lund). Arten ligner meget *Æsch. grandis*; dens Flyvetid er kort og falder meget tidlig (Maj—Juni).
22. *Æ. pratensis*, Müll. Almindelig, navnlig ved Silkeborg. Dens Flyvetid falder tidlig (Juni—Juli).
23. *Æ. cyanea*, Müll. Sjælden ved Silkeborg men almindelig de fleste Steder, f. Ex. Nordfalster. Flyvetid i August og September.
24. *Æ. viridis*, Eversm. 1 Stk. Frederiksdal (Bergsøe, zool. Museum); Rudersdal og Hillerød (Chr. Lund).
25. *Æ. juncea*, L. I Silkeborgegnen langt almindeligere end *Æ. cyanea*; Moselund, Nordfalster.
26. *Æ. mixta*, Latr. Næsgaard paa Nordfalster ikke sjælden; 1 Stk. ved Silkeborg; Lemvig (H. Sønderup). Arten findes ikke i Sverige. Flyvetid i August.

Calopteryx Leach.

27. *C. virgo*, L. Almindelig. Arten opholder sig gjerne paa Buske paa solbeskinnede Steder i Skove, mange

*) Forfatteren har ikke set O. F. Müller's Beskrivelse; men Anførelsen er efter Lucas: British Dragonflies.

Gange langt fra Vand, i Modsætning til følgende, der næsten altid kun findes umiddelbart ved rindende Vand.

28. **C. splendens, Harr.** Vist næppe saa hyppig som *C. virgo*.

Lestes Leach.

29. **L. nympa, Selys.** Ikke ret almindelig i Silkeborg-egnen; hyppig paa Nordfalster.
 30. **L. sponsa, Hansem.** Almindelig.
 31. **L. viridis, v. d. Lind.** Silkeborg sidst i Juni 1904 1 ♂ og 1 ♀. Arten er ikke iagttaget i Sverige.

Platynemís Charp.

32. **Pl. pennipes, Pall.** Ret almindelig ved Susaa ved Næstved (J. F. A. Larsen).

Agrion Fabr.

33. **A. najas, Hansem.** Vist næppe almindelig alle Steder; ret hyppig ved Silkeborg og Gjessø.
 34. **A. minium, Harr.** Vor almindeligste *Agrion*-Art.
 35. **A. elegans, v. d. Lind.** Meget hyppig.
 36. **A. armatum, Heyer.** 1 Stk. fra Amager (zool. Museum); 1 Stk. i Ellidshøj Møse (N. Nielsen).
 37. **A. cyathigerum, Charp.** Ret almindelig.
 38. **A. pulchellum, v. d. Lind.** Overalt almindelig. Den V-formede Tegning paa Oversiden af Bagkroppens første Segmenter hos ♂ varierer meget.
 39. **A. hastulatum, Charp.** Almindelig.
 40. **A. puella, L.** Almindelig.
-